

HASŁO NARODOWE

Wychodzi w niedzielę rano.

ROK II.

Kraków, dnia 4 lipca 1926.

Nr. 26.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, pl. Matejki 7, I piętro na prawo.

Handele, handele!..

Pr. II. 75/26
2

Żydowskie targi z rządem o nowe koncesje dla żydów.

Handele! Handele!..

Ochrypli, skrzeczący głos handelesa żydowskiego, włóczącego się po podwórzach i oficynach kamienic, węszącego za ubiciem jakiego „interesu“ — rozlega się dziś szeroko po całej Polsce.

Handele! Handele!

Tym razem jednak to nie głos jednego żyda, to głos całej gromady handelesów, kręcących się w przedpokojach ministerjalnych, antyszambrach rządowych i kuloarach sejmowych i węszących za „dobrym interesem“ myszkujących za jakim nowym obiektem targu, byle — handel szedł..

Handele! Handele!..

Oto głos dobywający się z ust posłów żydowskich i senatorów żydowskich, głos, który natrętnie, natarczywie, daje znać o sobie, że jest, że istnieje i że nadal **zanieczyszcza atmosferę polskiego gospodarstwa**, wciskając się wszędzie tam, gdzie nikt go nie posiał ani nie wyczekuje.

Od pewnego czasu wśród posłów i senatorów żydowskich zauważyć możemy ten **nastrój identyczny z nastrojem handelesa** wypatrującego skórek zajęczych, starych kaloszy, czy przenicowanych spodni.

Nastrój to badawczy, węszący, chytry, wyciągający wnioski i spekulujący na przyszły zarobek.

Żydostwo, które w pierwszych chwilach po przewrocie majowym stanęło po stronie stronnictw radykalnych — **dziś domaga się głośno**

zapłaty za swą... lojalność.

Oświadcza głośno, że dosyć dało już, a teraz pragnie nawzajem coś również od tego rządu otrzymać a jednocześnie daje niedwuznacznie do zrozumienia, że gotowe jest **potargować się** i ewentualnie podnieść względnie obniżyć cenę kupna.

Ordynarny handel żydowski idzie całą parą!

I oto jesteśmy jednocześnie świadkami, jak żydzi poczynają się na serjo niepokoić że ten rząd coś tylko za **dużo obiecuje im**, a **nie daje**, ba, grożą nawet skandalem, twierdząc że jeżeli rząd prawicowy z panami Grabskimi na czele przyrzekł im „ugodę“, to rząd lewicowy winien nie tylko bez zastrzeżeń zaakceptować postulaty zawarte swego czasu w ośławionej „ugodzie“, ale powinien coś nadto **więcej im ofiarować**. Przecież żydzi są tak lojalni, tak „uczynni“...

I coraz głośniejsze polityczne handelesy żydowskie wołają: „**Co za to i owo dostaniemy?! a co za tamto?!**“

Dzień po dniu przynosi wiadomości, że u tego lub owego ministra była delegacja posłów żydowskich i przedkładała nowe postulaty, nowe żądania i nowe „zażalenia“. Idzie raz do pana premiera Bartla poseł Hartglass z Farbsteinem i Kirschbraunem,

drugim razem Hartglass z Grünbaumem, potem znów z innym Thonem czy Koernerem i tak da capo al fine. Jęczą, proszą, żądają, sondują opinię ministrów, grożą, lirykują się,

ostrzegają i... szantażują.

Idzie handel całą parą!

Zbyci przez jednego ministra niczem, włożą natarczywie do drugiego i tak męczą, tak naprzykrzają się, byle tylko pociągnąć za język, byle podchwycić za słowo. Wyrzuceni jednemi drzwiami wracają drugimi, odesłani z kwitkiem od pana ministra X, przychodzą do pana Y i twierdzą, że handel już ubity, że chodzi tylko o jego zgodę.

Typowa taktyka handelesów podwórzowych.

Poniżej zamieszczamy szereg głosów pism żydowskich i opinii żydowskich posłów, potwierdzających nasze dowodzenia, jakiej taktyki obecnie chwycili się żydzi w Polsce.

Poseł Grünbaum w „Hajncie“ pisze:

„Teraźniejszy rząd jest, jak się zdaje z naszego stanowiska, najlepszym z pośród tych co mieliśmy kiedykolwiek. Ale wszak i jemu nie możemy udzielić kredytu **tylko na podstawie słów**. Zwłaszcza, że byłby to kredyt nieskończenie wielki. Nawet łatwowierni z pośród nas, którzy tak silnie i haniebnie sparyli się, gdy udzielali kredytu na mocy obietnic, obecnie **zażądają już czynów**. Musimy otrzymać **dowód faktyczny** zapomocą żądań konkretnych, że możemy udzielić rządowi kredytu wielkiego jakiego żąda“.

Żydowski „Moment“ woła:

Czy mają żydzi znowu iść ręką w iękę z innemi mniejszościami narodowymi w walce o swe prawa? Albo, czy słuszniejszym byłoby odłączenie się od Ukraińców i Białorusinów, którzy wysuwają bardzo daleko idące postulaty polityczno-terytorjalne?

Czy mają żydzi liczyć się z niezadowolaniem polskich stronnictw lewicowych, które przygotowują się do nowej walki z siłami reakcji w kraju? Czy też mają popierać rząd nawet w tym wypadku, gdy lewica przejdzie do opozycji?

Oto są **kwestje, które stoją obecnie na porządku dziennym**. Podkreślaliśmy ciągle, że polityka żydowska musi być bezwzględnie samodzielną“.

Publicysta żydowski Schwalbe pisze:

„Podatki zostały podwyższone o 10 procent, sprawa koncesji wisi nadal w powietrzu, co do spoczynku niedzielnego nie otrzymaliśmy także żadnych obietnic **jednym słowem, widoki na daleko idące porozumienie z nowym rządem co do najważniejszych spraw gospodarczych są na razie bardzo problematyczne**“.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

Sąd okręgowy karny, jako prasowy w Krakowie orzekł na wniosek Prokuratury po myśli §§. 486. 487. 488. 492 i 493 pk:

I. Treść zamieszczonego w Nr. 25 periodycznego czasopisma drukowego „Hasło Narodowe“ z daty Kraków dnia 27 czerwca 1926., artykułu z napisem: „Dwa pytania“ w przytoczonych ustępach, a to w ustępie zaczynającym się od słów: „Żydzi nie wierzą“ do słów: „Panem masonerii“ zawiera przedmiotową istotę zbrodni z §§. 192 a) b) uk., a w ustępie zaczynającym się od słów: „Według wszelkich“ do słów: „jak najprędzej naprawić“ wyst. z §. 302 uk.

II. Zarządza na konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona, a cały zebrany nakład tegoż ma być zniszczonym. —

III. Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanych ustępów powyższego artykułu, a zakaz ten ma być we formie przepisanej w najbliższym numerze inkryminowanego czasopisma ogłoszony

albowiem

w artykule tym w pierwszym ustępie autor drukiem błuźni Bogu czczowemu przez prawnie uznaną religję żydowską, oraz religii tej publicznie przez rozpowszechnianie pism okazuje pogardę — co stanowi zbrodnię obrazy religii z §. 122 a) b) uk., zaś w zacytowanym drugim ustępie tegoż artykułu autor nawołuje, zachęca i uwięść usiłuje drugich do nieprzyjaznych kroków przeciw społeczeństwu żydowskiej, co stanowi występki z §. 302 uk. —

Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Hasło Narodowe“ aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem §. 20. ust. prasowej bezpłatnie zamieściła.

Sąd okręgowy karny, jako prasowy Se at II.

w Krakowie, dnia 28 czerwca 1926. r.

Podpis nieczytelny.

Dr. Gotlieb w „Hajncie“:

„Koło żydowskie znajdzie się w wielkim kłopotcie. Z jednej strony nie chciałoby Koło kłaść rządowi p. Bartla kamieni pod nogi. **Rząd p. Bartla uczynił tyle pięknych obietnic pod adresem sejmowej reprezentacji żydowskiej**, ujawnił tyle szlachetnych intencji, że Koło powinno istotnie okazać swe dżentelmeństwo swą wielkoduszność. Atoli z drugiej strony wiedzą posłowie i senatorzy żydowscy, jak ciężko ludność żydowska jęczy pod ciężarem dotychczasowego regimenu finansowego. **Dawno już Koło żydowskie nie stało przed tak odpowiedzialną decyzją**“.

Oto głosy syrenie, kuszące, judaszowskie, obliczone na

wyciągnięcie od rządu jakichś nowych koncesji

za cenę poparcia.

Poseł Reich na posiedzeniu Koła żydowskiego otwarcie wyraził swe niezadowolenie ze zbyt dyplomatycznych odpowiedzi, jakich udzielił premier Bartel nachodzącym go ustawicznie posłom żydowskim. Oto ipsissima verba posła Reicha: „W istocie **bowiem widzimy, że p. premier na wszystkie postawione mu postulaty i żale dawał odpowiedzi, że „zbada“, „zobaczy i „omówi z ministrami“ ale żadnego**

DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Przypominamy o przedpłacie prenumeraty na trzeci kwartał 1926 r. Również zawiadamiamy P. T. Pren. którzy zalegają za poprzednie miesiące o jaknajrychlejsze wyrównanie, gdyż w przeciwnym razie bez powiadomienia wysyłkę wstrzymamy.

ADMINISTRACJA.

wiązającego przyrzeczenia nie dał ani też nie oznaczył żadnego terminu".

I to właśnie stanowisko premiera Bartla doprowadza żydów do wściekłości z trudem hamowanej, gdyż ostatecznie chcą oni dobić targu a nie zrażać prezesa ministrów. Nie podoba im się minister handlu Kwiatkowski, bo — jak się wyraził poseł Reich w „swojem” programowym przemówieniu ani raz nie wspomniał o handlu, co dowodzi albo lekceważenia albo niezrozumienia tej gałęzi gospodarczej, która pozostaje w rękach żydów".

Reich stwierdza równocześnie, że handel w Polsce to domena żydów bezapelacyjna i z góry przesądzona!..

Oto jak rozpanoszyło się już żydostwo w Polsce!

Ostatecznie w czasie debat sejmowych nad prowizorium budżetowym żydzi postanowili usiąść na dwóch stołkach, trochę zakadzić rządowi, a trochę mu pogrozić, że będą przeciwko prowizorium występować.

Widocznie dotychczasowe targi z rządem nie zadowolili żydostwa, stąd też ich dąsy i pogroźki.

Narazie więc sytuacja w Polsce przedstawia się następująco: Handeles żydowski wie o tem, że gospodarz ma do sprzedania nie tylko może futro i dziurawe buty, on wie o tem, ale ma chętkę i na coś lepszego, n. p. tak na parę koncesyjek, wyrzucenie inwalidów z tej resztki, którą jeszcze dzierżą w swych rękach, na prawo handlu w święta i niedziele i t.d. i to nie daje mu spokoju. Nie chce sobie gospodarza zrażać, więc mimo robienia na pozór obrażliwych min, nie opuszcza jeszcze domu, lecz na schodach przystaje i czeka, czy też może gospodarz nie złakomi się jednak w końcu i nie zawoła za nim.

Na razie stoi na schodach handeles o krogulczym nosie i judaszowskim worku i udając, że zrezygnował z ubicia targu z gospodarzem woła w kamienicy znów swe obmierzłe, chrapliwe:

Handele! Handele!..

Bo jeżeli z gospodarzem nie dobieje targu, ma jeszcze nadzieję na sublokatorów mniejszościowych.

Handele! Handele!

PAMIĘTAĆ NAM TRZEBA ŻE —
ŻYD, SZABESGOJ I SOBAKA,
TO SZATAŃSKA ZDRADZIECKA
KOMPANJA JEDNAKA!...

Zydzi domagają się realizacji dawnej „ugody”.

Charakterystyczny artykuł posła Reicha w „Chwili”.

Miarę żądań żydowskich i pretensji, o czym piszemy w dzisiejszym wstępnym artykule, mogą być charakterystyczne wynurzenia posła Reicha w żydowskiej „Chwili”.

W artykule tym p.t. „W imię sanacji moralnej” pisze Reich:

„Po wyborze Prezydenta Mościckiego doniosły dzienniki o podziękowaniu, złożonem przez szefa gabinetu Koła żydowskiemu pod adresem p. Hartgłasa za patriotyczne stanowisko Koła. Zachodzi pytanie: czy na tem ma się skończyć?

Prawda jest, że Rząd obecny sam mieni się lewicowym i doszedł do władzy na skutek przewrotu oświeconego nadzieją „sanacji moralnej”. Ale bądź co bądź nie możemy i nie winniśmy i wobec takiego Rządu ślepo przysięgać na wierność i wyrzekać się nastawiania na spełnienie naszych postulatów, abstrahując zupełnie od tego, że i ten rząd z powodu swego składu osobowego naginać się zdaje bardziej na prawo i że np. Minister Klarner najlepszy pupil szkoły Władysława Grabskiego, udowodnił zechce niezawodnie, że „nauka nie poszła w las”.

Na wszelki tedy wypadek Prezydium Koła ma opowiażek bezwzględnie i z całą energią domagać się uwzględnienia naszych tylokrotnie powtarzanych dezyderatów — i to bynajmniej nie jako rekompensaty za poparcie udzielone tendencjom obecnego Rządu, lecz jako zadość uczynienia idei „sanacji moralnej”. Koło żydowskie winno domagać się wykonania w całości ugody, zawartej ubiegłego roku między niemi a Rządem ówczesnym, a jeśli niektórzy przywódcy Koła odczuwają horror przed terminologią „ugody”, winni wyszczególnić przynajmniej pewne punkty najważniejsze i w danej chwili najbardziej aktualne.—

W momencie, gdy z końcem roku szkolnego sfery rządowe zastanowić się muszą nad systemem i budżetem szkolnictwa na rok przyszły, reprezentanci żydowscy winni wskazać, że

„numerus clausus”

żadną miarą nie idzie w parze z ideą sanacji moralnej i dlatego obecnie winien być nareszcie bezwzględnie usunięty, a równocześnie z wytypowaniem owej zakazy antycywilizacyjnej zapewnić winien rząd swobodny rozwój szkolnictwa żydowskiego przez tegoż legalizację przez subsydia pieniężne.

Tak samo baczyć należy, by wydane zostały dane przygotowujące się już oddawna rozporządzenia wykonawcze.

w sprawie gmin żydowskich,

odnośnie do których rzecz zasadniczo została jeszcze przed rokiem rozwiązana i ogłoszona, przeprowadzenie jednak rzeczy samej wymaga szczegółowych ustaleń, których nie można odwlekać w nieskończoność.

W dziedzinie gospodarczej,

Prezydium winno zwrócić uwagę, że nie jest zgodnem z moralnością życia publicznego przynaglanie obywateli przyznających się do pewnego wyznania, do zaniechania pracy z powodu wierności dla tradycji religijnej przez dwa lub trzy dni w tygodniu. Tak samo pod względem polityki gospodarczej i skarbowej uciąć należy ostrze rozmaitych regułom prawnym i urządzeniom praktycznym, które podcięły już dotychczas egzystencję legionu obywateli żydowskich a wraz z tem podminowały całkowicie zdrowy grunt gospodarki społecznej w Polsce.

Z całą siłą zaś przeciwstawić się należy wykonywaniu rozporządzenia

o rewizji koncesji,

tembardziej, że jak z treści ogłoszonej już ugody wiadomo, Rząd wziął na siebie obowiązek wniesienia w tej sprawie noweli, która obowiązek spada oczywiście na następców tego Rządu. Zachodzi obawa, że w razie niedopilnowania tej kwestji nastąpi generalna rewizja wszelakich koncesji w myśl Rozporządzenia Prezydenta, usankcjonowanego dodatkowo przez Sejm do 31 grudnia 1926 a obawa powyższa wydaje się tem groźniejszą, ile że dochodzą nas słuchy o zbytnej gorliwości urzędników skarbowych, którzy nie mogąc widocznie doczekać się ostatecznego terminu, już obecnie spieszą się z likwidowaniem koncesji żydowskich. Twierdziliśmy od pierwszej chwili, że niemoralnem jest nadawanie komukolwiek — chociażby inwalidom — pewnych uprawnień drogą wydziedziczenia innych z praw dobrze nabytych, a sądzimy że w okresie „sanacji moralnej” to zapartywanie znajdzie pełne zrozumienie”.

Tak wyglądają „minimalne” żądania żydowskie w Polsce.

I nie wiadomo co tu więcej podziwiać: tupet i bezczelność semicką, czy też podstępą lisią grę faryzeuszowską?

Kto utrudnia sanację Polski?

Zawsze żyd!

Roman Dmowski o żydach

I. Do czego dążyli żydzi w Europie?

W głośnym swem dziele p.t. „Polityka polska i odbudowanie państwa” (Perzyński i Niklewicz Warszawa) przywódca obozu narodowego w Polsce Roman Dmowski niejednokrotnie omawia stosunek żydów do wojny światowej, oraz wskazuje na liczne fakty i przykłady specjalnie wrogiej Państwu Polskiemu akcji międzynarodowego żydostwa.

W dziele tem znajdziemy nawet specjalny rozdział poświęcony stosunkowi żydów do państw biorących udział we wojnie światowej. Celem zapoznania naszych czytelników z opinią wybitnego polityka polskiego w tej sprawie, przytaczamy poniżej rozdział noszący tytuł: Żydzi wobec wojny.

Pisze w nim Roman Dmowski:

Dokładne wyświetlenie stanowiska żydów w wielkiej wojnie wymagałoby osobnej i to wcale obszernej pracy. Wykształcony ogół nietylko w Polsce, ale i w innych krajach posiada bardzo powierzchowne wiadomości o sprawach żydowskich. Należałoby tedy dać mu przedewszystkiem obraz stosunków wewnętrznych żydostwa w całym świecie, obozów które się ścierały, wpływów, jakimi żydzi rozporządzają w poszczególnych państwach, roli, jaką w nich odgrywają, wykazać węzły, łączące żydów rozmaitych krajów, przedstawić ich organizację i na tem dopiero tle, dać obraz polityki żydowskiej, wytknąć jej ogólne linie wraz z jej odchyleniami w tym czy innym kierunku.

Nie mam tu miejsca na tak szerokie traktowanie spraw żydowskich zresztą nie czuję się do tego powołanym. Ngdy nie miałem czasu zająć się specjalnie ich badaniem, jakkolwiek interesowały mię one bardzo ze względu zarówno na ich stosunek do sprawy polskiej, jak na rolę, którą odgrywają w rozwoju cywilizacji europejskiej. O tyle, o ile sprawy żydowskie poznałem, doszedłem do przekonania, że przedewszystkiem powierzchowność z jaką się ją traktuje, jest

wielkiem niebezpieczeństwem;

następnie zaś, że ci, co o kwestji żydowskiej głos zabierają, popełniają naogół jeden z dwóch błędów: albo nie doceniają znaczenia żydów w dzisiejszej chwili dziejowej i charakter ich udziału w życiu narodów przedstawiają w fałszywym świetle, bądź mimowoli, bądź świadomie, usypiając czujność opinii w tej ważnej sprawie, albo je przeceniają, przedstawiając żydów jako wszechwładną, demoniczną potęgę, kierującą losami ludzkości, działającą z niesłychaną konsekwencją, według jakiegoś mądrze obmyślanego planu i poruszającą, jak pionkami, wszystkimi innymi siłami w świecie.

Opierając się na swojej obserwacji i na swoim w tym względzie doświadczeniu, sądzę, że ta

jednolitość i konsekwencja

jaką się widzi powszechnie w działaniach żydów, jest wynikiem nie tyle jakiegoś mądrze obmyślanego i mądrze wykonywanego planu, ile jednolitości instynktów i spójności tego starego azjatyckiego ludu, któryby nas mniej wprawiała w podziw, gdybyśmy wogóle lepiej starą Azję znali. Żydzi pod tym względem wśród starych ludów nie stanowią wcale wyjątku. Różnica jest tylko ta, że gdy tamte siedzą w Azji, na swych obszarach rasowych i tworzą bądź państwa, bądź kolonie państw europejskich, oni swej siedziby ojczystej nie mają i koczują od niepamiętnych czasów

po innych krajach, upodobawszy sobie prawie od początku naszej ery, kraje cywilizacji europejskiej. Zresztą znaleźć można poza Europą ludy i pod tym względem do nich podobne, ludy żyjące w obcym środowisku, odznaczające się wyłącznością i stanowiące spójną całość, a nawet pod względem swej roli w życiu gospodarczym krajów do żydów bardzo podobne,

Ta jednolitość instynktów i spójność będąca wynikiem tresury w niezliczonej ilości pokoleń w jednolitych instytucjach teokratycznych, ratuje żydów przy ich wybitnej kłótlivosti i znacznej rozbieżności ich świadomych dążeń, przy ich wreszcie znanej kłótlivosti i pysze, która dyktuje im często bardzo nierozważne kroki polityczne, pociągające za sobą fatalne dla nich następstwa.

Gdy chodzi o dążenia polityczne żydów, które odegrały rolę w wielkiej wojnie, trzeba stwierdzić, że choć nie były one całkiem jednolite, to jednak ewolucja tych dążeń w latach poprzedzających wojnę, spowodowała je w znacznej mierze do jednego mianownika.

Wiadomo wszystkim, że w XIX stuleciu głównym dążeniem żydów było

wejście do społeczeństw europejskich, zdobycie kultury i wiedzy europejskiej, przyjęcie zwyczajów i sposobu życia narodów, wśród których mieszkali, przerobienie się na Francuzów, Anglików, Niemców, Polaków itd. Jednolitość wszakże instynktów i spójność rasowa pozwalała im zachować przytem węzły ścisłej łączności nie tylko między żydami asymilującymi się i często wyzutymi z wierzeń religijnych, ale także pomiędzy żydami wszystkich krajów. Jako wyraz ostatniej powstała nawet wielka organizacja, Alliance Israelite Universelle. Ten okres pozwolił żydom zgromadzić w swych rękach wielkie bogactwa i zdobyć znaczną rolę w życiu społecznym i politycznym krajów. Trzeba dodać, że gromadzenie bogactw, szybko zwiększało ich rolę skutkiem materialnego uzależnienia od nich szerokich sfer w społeczeństwach europejskich. Nastąpiło równocześnie, w tym samym czasie, w którym silniej niż kiedykolwiek, panowało dążenie do uczynienia hierarchji społecznej

hierarchją wyłącznie majątkową

w którym pieniądz głównie pomagał do wspinania się po drabinie społecznej, w którym za pieniądza można było kupić zdolności i przekonania ludzkie, w którym zatem ci, co rozporządzali pieniądzem, mogli na swoje usługi liczne szeregi koczowniczych pracowników. To tłumaczyło dążenie żydów do gromadzenia bogactw i do podniesienia swego statusu. W XIX stuleciu, w którym w wszystkich krajach europejskich, do którego przybyły tajne organizacje międzynarodowe, w których żydzi mieli zawsze swych obrońców i w których od pewnego czasu — zajęli kierownicze, według wszelkich danych stanowiska, co im było ułatwione przez to, że nie należać naprawdę do żadnego narodu, a żyjąc wśród wszystkich, nie jako byli stworzeni do głównej roli we wszelkich przedsięwzięciach międzynarodowych. Ostatnia ćwierć zeszłego stulecia przyniosła początki nowych dążeń wśród żydów. W Europie Środkowej, będącej terenem najostrzejszych walk narodowych, panującym w życiu ludów prądem stał się nacjonalizm, i tu ideologia nacjonalistyczna osiągnęła najwyższy rozwój. Liczni w tej części świata żydzi ulegli jej wpływowi i powstało wśród nich dążenie do stania się

odrębnym na wzór europejski narodem. Ponieważ zaś naród w znaczeniu europejskim musi mieć przedewszystkiem swoje terytorjum, więc zjawilo się wśród żydów dążenie do zdobycia swego terytorjum narodowego. Wzrok ich padł przedewszystkiem na Palestynę, gdzie raz już w dziejach panowali, i stąd prąd narodowy żydowski przybrał

nazwę sjonizmu

Palestyna wszakże jest krainą niewielką i odpowiednio do swych środków wytworzyła deść zaludnioną, trzeba dodać, nie przez żydów. Emigracja tedy do Palestyny nie miała widoków rozwoju na szerszą skalę i sjonisci zaczęli szukać obok niej innych obszarów, któreby mogli skolonizować i oparować. Mówiono o Ugandzie, próbowano skolonizować Argentyne, to się wszakże nie powiodło.

Tymczasem rozwinęła się zacięta walka pomiędzy ubogimi naogół idealistami, jakimi byli sjonisci, a reprezentującymi potęgę finansową Anglikami, Amerykanami, Niemcami i Francuzami, moższewego wyznania, którzy nie myśleli opuszczać Paryż, Londyn, Berlin, Nowy Jork, ze wszystkimi, co one dawały, którzy uważali sjonizm za niedorzeczną mrzonkę. Włóczył im już trącił do przekonania inny kiełmek, który się z sjonizmu rozwinął, mianowicie

nacjonalizm żydowski

organizujący żydów tam, gdzie zamieszkuje w większej mierze, do utworzenia z nich narodowości na miejscu i pozyskania dla nich praw, jako dla narodowości odrębnej. Ponieważ żydzi we wschodniej Europie, będący tam przeważnie przybyszami z Niemiec, mówią przekształconem narzeczem niemieckiem, t.j. jidyszem, a jak u nas żargonem żydowskim, przeto wyodrębnienie ich w narodowość językową nie przedstawiało trudności. W tym języku zaczęli nawet rozwijać twórczość literacką i stworzyli dość znaczną prasę.

W ostatnich czasach zaczął brać górę prąd dążący do pogodzenia wszystkich dążeń żydowskich, a jednocieniło do pogodzenia dążeń nowoczesnych z tradycją bliźnią „narodu wybranego”. Uznał on dążenie do oparowania Palestyny, nie po to, wszakże żeby tam skupić wszystkich żydów i uwolnić od nich inne kraje, ale żeby tam odbudować ośrodek duchowy żydów i stworzyć podstawę operacyjną do działania na całym świecie. Palestyna nigdy ojczyzną żydów nie była, bo nigdy ojczyzny nie mieli, ale Jerozolimę uczynili oni swym ośrodkiem duchowym. Nowy prąd postawił żydom za cel odzyskanie tego ośrodka i co dla tego celu nie było nieopracowane Palestyny mającej ludność żydowską, jednocześnie wskazywał im, nie zapominając, że mają posiadać ziemię, że za tem

muszą być wszędzie wszędzie zdobywać pozycje i organizować swe wpływy, co oznaczało w ich rozumieniu, że tak pojętem zadaniu polityki żydowskiej, wszystkie sprzeczne przedtem dążenia żydowskie znalazły dla siebie miejsce i mogły się pogodzić, i takie pojęcie zadania pozwalało, użytkować do wspólnego celu wszystkie siły żydowskie, działające we wszystkich krajach, w jakimkolwiek charakterze. Pozostawał raczej tylko spór między rozmaitymi grupami żydostwa o pierwszeństwo o rolę przewodnią.

Spór ten zaznaczył się nawet w kwestji Palestyny, w której kierownictwo przypadało żydom angielskim, wbrew ambicjom amerykańskim.

Po Petlurze --- Oskilko.

Zamordowanie atamana Oskilki w związku z zamordowaniem Petlury.

Zabójstwo atamana Petlury przez żyda bolszewika Schwarzbarta, jak wskazują poszlaki działającego z ramienia władz bolszewickich, jest, jak się zdaje, tylko początkiem aktów terrorystycznych zmierzających do usuwania szczególnie niebezpiecznych dla bolszewizmu osób.

Oto bowiem drugi ataman ukraiński śmiertelny wróg sowietów, były dowódca wojsk Petlury i działacz ukraiński na Wołyniu, **Włodzimierz Oskilko**, został zamordowany onegdaj w nocy we własnym mieszkaniu we wsi Gródek w powiecie rówieńskim.

Zabójstwo atamana Oskilki nastąpiło przy okolicznościach następujących:

Oskilko zajmował mieszkanie, znajdujące się na 1-em piętrze w jednym z murych domków w Gródku.

Ostatnimi czasy Oskilko wykazywał zdenerwowanie i przeważnie przesiadywał w mieszkaniu, z którego rzadko się oddalał. Pytany przez otoczenie o powód zdenerwowania, Oskilko oświadczył, iż **przewiduje, że wykonany zostanie na jego życie zamach**. Bliżej na ten temat z nim wdawać się nie chciał.

W sobotę wobec trwającej nieustannie ulew, domownicy **wcześniej ułożyli się do snu**.

Oskilko natomiast wykazywał niepokój i zasiadł przy lampie.

Około godziny 11-tej wieczór, domownicy zbudzeni zostali **hukiem strzału rewolwerowego**.

Kiedy wbiegli do pokoju Oskilki, zastano go leżącego na ziemi z przestreloną piersią. Oskilko nie dawał już oznak życia, a jak się okazało, kula przebiła mu lewą stronę piersi, zadrasnąwszy serce i wychodząc na wylot.

Pierwotkowe śledztwo ustaliło co następuje:

Zabójstwa dokonała jedna osoba, która **wdrapała się po rynnie**, znajdującej się przy oknie pokoju w którym przebywał Oskilko. Po dokładnym wycelowaniu zabójca dał **jeden strzał przez zamknięte okno**, poczem niezwłocznie opuścił się na dół i zbiegł.

Nieladu żadnego w pokoju nie zastano, a okoliczność, że okno pozostało zamknięte od wnętrza, wskazuje na to, że zabójca do pokoju Oskilki nie wtargnął.

Dalsze śledztwo utrudniła ta okoliczność, że trwającą nieustannie **deszcz zmył wszelkie ślady**, wobec czego nie zdołano również ustalić, czy zabójca działał sam, czy też miał w chwili zabójstwa współników.

Zabity Włodzimierz Oskilko pochodził z Rosji Południowej. Był synem chłopca. Podczas wojny światowej dołączył się rangi porucznika w wojsku rosyjskim. Z chwilą wybuchu rewolucji brał udział w życiu Ukrainy naddnieprzańskiej.

Po przewrocie za czasów Skoropadskiego, był jednym z czynnych pomocników Petlury i przez dyktariat był mianowany **głównodowodzącym południowo-zachodniego frontu walki z sowietami**, gubernatorem w Równem.

W ostatnich czasach istnienia Dyktariatu Ukraińskiego, gdy rząd ukraiński Petlury przeniósł się do Równego, Oskilko poróżnił się z rządem, aresztował całą Radę Ministrów i ostrzeliwał Zdobunowo. Szanse jednak Oskilki były słabsze, uciekł więc on pewnej nocy, zabierając większą sumę rządowych pieniędzy wraz z gen. Agapiejewym i naczelnikiem defenzywy, Szaputą do Polski, gdzie został aresztowany, następnie zaś wypuszczony na wolność. W Polsce Oskilko rozpoczął działalność polityczną — społeczną wśród Ukraińców. Utworzył on kooperatywę włościańską i zorganizował pismo nkraińskie.

Głównym celem akcji Oskilki było paraliżowanie lewicowych elementów ukraińskich.

Oskilko tworzy własne stronnictwo polityczne p. n. „Ukraińska partja ludowa“, **stając wyraźnie po stronie państwowości polskiej**.

Podczas ostatnich wyborów do Sejmu i Senatu Oskilko wystawił własną listę i **prowadził agitację przeciw politykom ukraińskim, którzy zawarli blok z żydami**. Lista ta jednak poniosła fiasko i nie zdołała zdobyć ani jednego mandatu.

Oskilko kontynuuje jednak swą robotę polityczną. W roku 1923 założył w Równem pismo „Dzwini“, które stanęło na platformie federacji i domagało się jej stałe, **zwalczając jednocześnie politykę posłów ukraińskich**.

Od czasu kiedy przed wyborami do Sejmu Ukraińcy zawarli blok wyborczy z żydami Oskilko występował **stałe zdecydowanie i ostro przeciwko żydom, jako tym, którym zależy na szerzeniu niena-**

wiści i niezgody między Polakami a Ukraińcami.

Po zamordowaniu Petlury przez żyda agenta bolszewickiego Oskilko był pierwszym który znów potępił mord Schwarzbarta jako **czyn inspirowany przez Sowiety!**

Przed kilkunastu dniami wydał **odezwę wzywającą do organizowania bojkotu ekonomicznego przeciw Żydom i do walki z Żydami**, dlatego, że Żyd zabił Petlurę. Sam nawet jeździł na zgromadzenia i wygłaszał mowy, wzywające do bojkotu żydów.

Jak słusznie przeczuwał, że żydzi nie darują mu jego aktywnego, antyżydowskiego stanowiska. Przeczuć go nie omyliło!

Morderczy skrytobójczy strzał kładący trupem Oskilkę, zaciętego wroga sowietów i żydów, o to dalsze ogniwo w łańcuchu nie przebiegającej w środkach do celu polityki judeosowieckiej.

Może śmierć Petlury i Oskilki otworzy oczy Ukraińcom, którzy zrozumiały, gdzie znajdują się wrogowie Polaków i Ukraińców. —

Czy wiecie, że . . .

. . . 300 murzynów żydów, zamieszkających w Chicago postanowiło rozpocząć budowę własnej synagogi dla murzynów, którzy przyjmują judaizm.

...W roku 1924 wyprodukowano w Niemczech 25 miliardów papierosów i 5 miliardów cygar.

...Kiedy wynalazca cylindra John Herington, ukazał się po raz pierwszy w tem nakryciu głowy na ulicach Londynu, (1791) policja zaaresztowała go.

...Waga kurzego jajka waha się pomiędzy 30 i 72 gr. przeciętnie waży ono 53 gr. z czego skorupa 6 gr., białko 31 gr. i żółtko 16 gr.

...Alfabet hawajski ma 12 liter, tatarski — 202.

...W pewnych miejscowościach Australji konie nie noszą podków, lecz rodzaj obuwia ze skóry.

W czerwonej Judeorosi.

Co widział socjalista francuski w Moskwie.

(Dokończenie.)

Poza stwierdzeniem, że w obecnej Rosji na każdym kroku czyha na człowieka szpieg i że Rosją dzisiejszą rządzą żydzi, następnym faktem, który uderzył socjalistę francuskiego w Moskwie to szalona drożyzna.

Oto co pisze: „Pokoik o zepsutych kurekach od wody, szafie bez zamka, nieczynnym dzwonku elektrycznym, oknach bez zasłon — kosztuje od dziesięciu do dwudziestu dwóch rubli w zależności od tego, czy chcesz żyć a la mużik, czy też... myć się. Dwadzieścia dwa ruble, zatem dwanaście i pół dolara! Tyle kosztuje wspaniały apartament w pierwszorzędnym hotelu Nowego Jorku, Londynu, lub Paryżu.

„Za mikroskopijne śniadanko, składające się z szklanki kawy na mleku i paru kawałków babki płaci się dwadzieścia dwa franki. Przy obiedzie butelka lichego wina krymskiego kosztuje czterdzieści pięć franków, kufelek piwa — piętnaście, jakaś potrawa od dwudziestu do trzydziestu, kanapka z kawiozem — trzydzieści, wreszcie

deser — dwadzieścia pięć i kawa pięć franków. A jeżeli ktoś jest palaczem, to za paczkę najlichszych papierosów płaci siedem franków. Pranie — to zbytek, na który pozwalać sobie mogą milionerzy...

„Zapomniałem — kończy Beraud swój obrazek życia hotelowego — powiedzieć wam nazwisko hotelarza, który pobiera za wyhajmowanie pokoi i za wyżywienie trzykrotnie wyższe ceny od najbardziej wyśrubowanych na całym świecie. Tym hotelarzem jest rząd sowiecki i niewątpliwie ma zupełną rację, że nie uznaje żadnej konkurencji“.

W „komunistycznym raju“ socjalista francuski nie znalazł przedewszystkiem... komunizmu.

Afisz zachęcający do nabywania pożyczki sowieckiej niczem się nie różni od takichże afiszów rządów „burżuazyjnych“. Chyba tem, że ręka wskazująca na maszynę, przerabiającą stosy papierów na ruble, jest barwy czerwonej. Ale, ironizuje Beraud, ta ręka mogła być również dobrze biała, albo nawet czarna. „Proletarjacka pożyczka w niczem nie różni się od burżuazyjnej. Operowanie kapitałami siłą rzeczy wytwarza kapitalistów. Ogłoszenia o jakiejś

terji sowieckiej zachęcają do udziału w niem, że łatwo można zostać milionerem...“

W „komunistycznym raju“ gdzie przelano morze krwi, by zniszczyć kapitalistów, milionerów, rząd sowiecki obecnie pracuje usilnie, by tworzyć milionerów i kapitalistów. To też zbytek i skrajna nędza — oto kontrasty, które uderzają w tem państwie komunistycznym.

Żebraniina jest surowo wbroniona, ale nigdzie plaga żebractwa nie jest tak straszliwa, jak w Moskwie.

— Nie pozbyliście się — mówiłem do wybitnego bolszewika — ani pieniędzy, ani nędzy, ani wyzyskiwaczy, ani biednych, ani wreszcie rezygnacji jednych, oraz chciwości drugich. Pytam więc coście właściwie urobili?

Człowiek, którego o to pytałem, komisarz ludowy spojrzał na mnie ponuro, przyczem w oczach jego zapaliły się przelotne błyskawice i odpowiedział:

— Nic!

W nocy, gdy na Twerską wychodzą z potajemnych spelunek „towarzysze“, którzy upili się milcząc i ponuro żebracy dopominają się brutalnie:

* * *
„Mieszkańcy L. berji nacierają sobie no-
gi czosnkiem, gdyż zapach ten odstrasza
żmije.

* * *
„Gram radjum wytwarza energję wystar-
czającą do podniesienia 6000 centnarów
na wysokość 1000 metrów.

* * *
Przy budowie kanału sueskiego trwają-
cej przeszło 10 lat, pracowało stale 25.000
robotników.

* * *
„Największy klejnot na świecie, biały to-

paz znajduje się w Field Muzeum w Chi-
cago; wyży on 90 funtów.

* * *
„Słowo szowinizm pochodzi od nazwi-
sa żołnierza francuskiego Chauvin, wetera-
na armji napoleońskiej. Był on tak odda-
ny cesarzowi, że nazwisko jego stało się
symbolem przesadnego patriotyzmu,

* * *
„Człowiek może stracić blisko połowę
swej krwi, tj. przeszło 2 litry, nie narażając
się bezpośrednio na niebezpieczeństwo ży-
cia.

* * *
(Patrz: Dziennik Poznański.)

Zyd rozbija figurę Chrystusa.

Zajścia w Rykach.

Pisma lubelskie podają opis zbrodni pro-
fanacji dokonanej niedawno przez żyda
Chila Eigera, liczącego lat 44 i kupca z za-
wodu w niedawno spalonej miejscinie Ry-
ki pow. garwolińskiego. W przystępie fa-
natyzmu religijnego rzucił się na figu-
rę Chrystusa umieszczoną przy drodze
i pogruchotał ją odrywając ręce i no-
gi. Charakterystycznym jest, że czynowi
temu przyglądała się grupa żydów, któ-
ra jednak nie powstrzymała fanatyka.

Na wieść o tym fakcie wzburzona lu-
dność miasteczka odruchowo zebrała się
na miejscu zbrodni w olbrzymim kilkuty-
sięcznym tłumie, który zlorzecząc usiłował
dokonać samosądu nad bluźniercą, i byłby
wzbudzony tłum dokonał tego, gdyby nie
zjawiła się w porę policja, która umieję-

nem postępowaniem powstrzymała zrozu-
miałe odruchy i stłumiła je aresztując roz-
wydrzonego żyda.

Poza tem ludność katolicka urządziła
burzliwe demonstracje, podczas których
wybito nieco szyb w domach żydowskich
i 3 żydów lekko pobito.

Chil Eiger jest kupcem ze Słomnik pow.
miechowskiego, człowiekiem żonatym i oj-
cem 4 dzieci, przybył on w przeddzień
czynu do ojca w Rykach. Prasa żydowska
twierdzi, że Eiger jest umysłowo chorym.

Następnego dnia zjechali do Ryk pod-
prokurator i sędzia śledczy. Wobec wro-
gich w dalszym ciągu nastrojów wśród lu-
dności katolickiej — przybył oddział poli-
cji, która baczy nad utrzymaniem spokoju.

Tymczasem 7. IV. 1922 parafianie usły-
szeli z ust dostojnych swego duszpa-
sterza ks. Hrycka Hnatowa — w cerkwi;
„dziś (święto uroczyste ruskie) odbędzie
się ponowne głosowanie w obecności p.
starosty Winiarskiego, bo Moszko Glasberg
musi mieć szynk“. Z czego Glasbergi mają
żyć? Zresztą czy kto we wsi zasłabnie, czy
z innego powodu, gdzie ma się człowiek
zwrócić jak nie do karczmy. Wreszcie
wszyscy Panowie muszą do gospody Mosz-
ka wstępować, bo ta karczma mieści się w
budynku kameralnym (zarząd lasów i dóbr
państw). Moszko ma protekcję u wszy-
stkich panów możnych. — Głosił proboszcz
dawniej chrześcijanie, męczyli żydów, i my
teraz jak nie zgodzilibyśmy się na szynk
o, tak jakbyśmy żydów torturowali.

Na takie argumenty Popa, znalazła się
większość w głosowaniu za pozostaniem
karczmy w gminie Rostok, i szynk został
otwarty, Moszko z wdzięczności ugościł w
swej karczmie popa i popową z dziećmi i
kilkunastu zwolenników karczmy i szabes-
gojów. — Tak to niektórzy Ruscy księża
zaprzedają dusze swych parafjan. Dziwić
się tylko należy, że część inteligencji —
przeważnie biurokracji, za pośrednictwem
karczmy usiłuje sobie ludność na kresach
zjednać? —

Agitatorowie za karczmą cieszą się wszel-
kiego rodzaju przywilejami — względami,
a K. Pawłowski, który odważył się w każ-
dym razie nie wbrew ustawie działać prze-
ciw alkoholowi, zwrócił na siebie gniew
Moszka Glasberga z Rostok, i wszystkich
bogów w powiecie Stanisławowskim.

Na mocy śledztwa prowadzonego przez
sjonistę — sędziego Aleksandra Königsber-
ga z Kut został Pawłowski z Iwaszkiem
aresztowany, a akt oskarżenia zarzuca im,
że są winni, że około 400 kg. kamieni, o-
mal w nocy nie uśmiercił karczmy w Ro-
stokach.

Wprawdzie kamień staczający się z ubo-
czy w nocy nie mógł widzieć gdzie Mosz-
ko w karczmie śpi, ale kiedy odłamek ka-
mienia jakiegoś uszkodził tynk karczmy, to
winien temu Pawłowski — bo jest wro-
giem karczmy.

Rzeczą sądu będzie wydać wyrok w spra-
wie rzekomego zamiaru stoczenia 400 kgr.
kamienia na Moszka, który w kulał się
śmieje, że udało mu się sugestjonować
kompetentne czynniki, Pawłowskiego w
dalszym ciągu niszczyć i poprowadzić do
ruiny. Moszko działał systemem talmudu.

Przed kilkunastu laty jeszcze oczernił
Pawłowskiego, że ten podpalił młyn, co o-
kazało się brednią żydowską wprawdzie,
lecz kosztowało to Pawłowskiego dużo
zdrowia i pieniędzy. —

Co się dzieje w całej Polsce?

Wojew. Stanisławow., powiat Kosów.

Gr. kat. Proboszcz i kar- czmarz we wsi Rostoki n. Czeremszą.

Nie powszednie to zjawisko ujawniające
się w kontakcie cerkwi z karczmą.

Wieś Rostoki, za inicjatywą reemigranta

ameryk. K. Pawłowskiego opowiedziała się
przeciw karczmie i Starostwo L. 16592/2z
zgodnie z ustawą antyalkoholową 1920 r.
poleciło karczmę zamknąć. Huculi parafji i
okolicznych ich wsi ucieszyli się, że, „gnia-
zdo demoralizacji ze wsi Rostoki nad mo-
drym Czeremoszem zniknie, że judasz kie-
liszek rozpijający naród, rozbijający życie
rodzinne, prowokator procesów, ze wsi wy-
niesie się na zawsze. —

A ilu ich z głodu pomarło!

Daremnie apelować na podstawie tych
cyfr do naszych tutejszych, apostołów „raju
komunistycznego“, trudno bowiem prze-
kładać... żydów, ale cyfry te powinni znać na-
si robotnicy i chłopci, aby na agitację ży-
dowskich Judaszów odpowiedzieć im mogli
przytoczeniem faktów.

Wszystko, co w Rosji sowieckiej istnieje
„na pokaz“ dla cudzoziemców — wzorowe
fabryki, fermy, więzienia („instytuty [pozba-
wiania wolności]) — to jedna mistyfikacja
i błaga.

W rzeczywistości np. stosunki mieszkani-
owe tak oto się przedstawiają:

„Sowieckim obrazem nędzy i rozpacz-
y w Moskwie są domy, których wszystkie
mieszkania przesiąkły odrazającą wręcz wo-
nią. Chwyta ona za gardło i zmusza do
szukania radykalnych natychmiastowych
środków zaradczych, dlatego też w całej
Moskwie pali się bez przerwy cierpkie pa-
pierozy popijając mocną herbatą. Ileż to ra-
zy, siedząc na otomanie o rachitycznych
sprężynach, starałem się stępić wrażliwość
powonienia przy pomocy tych narkotyków.
Mieszkańcy tych domów, ludzie nawza-

jem sobie nieznajomi, przymusowo spędze-
ni po kilka rodzin do jednego mieszkania
„znienawidzili się serdecznie“ — bodaj bar-
dziej, niż galernicy, przykuci na wieki do
wspólnego łańcucha!

W lokalu, składającym się z pokoju i ku-
chni gnieździ się czasami dwie, a nawet —
trzy rodziny. Nikt naturalnie nie chce sprzą-
tać, pomimo gróźb domowego sovietu, za-
miast okien widnieją wszędzie deski, a o-
hydne i brudne worki zastępują drzwi. Ka-
żda kamienica posiada swój soviet, na cze-
le którego stoi zwykle szpieg, rozporządza-
jący aparatami podsłuchowymi“.

Zresztą, aparaty podsłuchowe są ponie-
kąd zbyt ciche: samo ich widmo zamknęło
współczesnemu pokoleniu rosyjskiemu usta
na cztery spusty...

„Cała prawosławna Rosja — zaznacza
Beraud — żyje w przekonaniu iż Sawiety
sprawują rządy w imię Antychrysta“.

Książka socjalisty francuskiego jest nie-
zwykłym dokumentem do poznania Rosji
współczesnej, książka ta winna być znana
i czytana w Polsce — właśnie teraz, gdy
bolszewizm całą parą rozpoczął agitację w
Polsce przy pomocy zgrai żydów, kupio-
nych za judaszowskie pieniądze.

— Dajcie choć kopiejkę, panie, choć co-
kolwiek, braciasku, abym się mógł poży-
wić.
A niezadowoleni z datków zbyt szczu-
płych żebracy grożą:

— My, żebracy, zrobimy dopiero rzeczy-
wistą rewolucję, oj zrobimy ją braciasko-
wie, prawdziwą, co się zowie!

Jedną z cech charakterystycznych Rosji
obecnej, która rzuciła się w oczy obser-
watorowi francuskiemu jest: brak śmiechu.

Beraud kilkakrotnie wzmiankuje w swej
książce: mieszkańcy Moskwy, Petersburgu,
wszędzie mieszkańcy Sowdepji nie umieją a-
ni śmiać się, ani uśmiechać.

Trudno, istotnie, śmiać się w tym kraju,
w którym podobna statystyka rozstrzelań
przytoczona przez Beraud'a przedstawia się
jak następuje:

„28 biskupów, 1219 księży, 6000 nauczy-
cieli, 9000 lekarzy, 54.000 oficerów, 70.000
policjantów. 12.950 właścicieli ziemskich,
355.250 inteligentów, 193.200 robotników,
815.000 chłopów“.

Tak. Rząd „robotniczo-włościański“ roz-
strzelał blisko 200.000 robotników i około
1.000.000 chłopów.

Z Polski i zagranicą.

Przed przyjazdem Kemmerera do Polski.

Zapowiedziany przyjazd do Warszawy prof. Kemmerera wraz ze sztabem urzędników, spowodował w Min. Skarbu intensywne prace przygotowawcze w celu przygotowania materiałów na podstawie których prof. Kemmerer miałby możliwość w możliwie najkrótszym czasie przedłożyć rządowi odpowiednie wnioski o naprawie skarbu. Prace powyższe mają być ukończone jeszcze w miesiącu bieżącym, poczem zostaną przełożone na język angielski i oddane do dyspozycji prof. Kemmerera.

Sprawa katastrofy pod Starogardem.

Onegdaj nadesłano do niemiecko-polsko-gdańskiego trybunału rozjemczego do spraw ruchu tranzytowego i podano do publicznej wiadomości stron opinję rzeczoznawcy dyrektora Maasa Giisteranusa w sprawie katastrofy kolejowej pod Starogardem w dniu 1 maja r. ub.

Zgodnie z tezą rzeczoznawcy przyszedł do wniosku, że stan podkładek pod szyny nie był przyczyną katastrofy i że katastrofa została spowodowana przez rozmyślne rozkręcenie szyn.

Rozprawa główna w tej sprawie odbędzie się w drugiej połowie lipca, poczem zapadnie ostateczny wyrok trybunału rozjemczego.

Chłopi w Rosji buntują się.

Na tle niezadowolenia z nadmiernego obciążenia podatkami, wybuchły w okolicach Witebska poważne rozruchy chłopskie. Zbuntowani chłopi zamordowali kilkunastu urzędników, którzy przybyli na wieś w celu ściągnięcia podatków. Wysłano ekspedycję karną, która stłumiła bunt. Aresztowano 61 chłopów i oddano ich do dyspozycji sądu wojkowego. Czekają ich wszystkich kara śmierci.

Niemcy nie wywłaszczą swych książąt.

Odbyły w Niemczech plebiscyt w

sprawie wywłaszczenia książąt nie dała lewicy większości koniecznej do uchwalenia wywłaszczenia. Zamiast koniecznej ilości 20 milionów głosów za wywłaszczeniem, uzyskała lewica około 14 i pół miliona.

Walka z komunistami w Niemczech.

W dniu plebiscytu miało miejsce w Niemczech szereg zajęć pomiędzy organizacjami pravicowymi a komunistami. Koło Halle komuniści napadli na auta ciężarowe Stahlhelmu; wywiązała się regularna walka, w której 8 osób zostało zabitych a 20 ciężko rannych. Podobne walki miały miejsce w Magdeburgu pomiędzy komunistami a radymi pravicowymi. 3 osoby zostały tu ciężko ranne.

Niemcom uśmiecha się flota.

B. kanclerz niemiecki dr. Cuno, udał się do Stanów Zjednoczonych, aby z rządem amerykańskim pertraktować o zwrócenie Niemcom ich majątków, skonfiskowanych w czasie wojny, w pierwszej linii skonfiskowanych okrętów.

Nowy rząd we Francji.

Ostatnie długotrwałe przesilenie gabinetowe we Francji zakończyło się utworzeniem nowego gabinetu Brianda. Prezydenturę i sprawy zagraniczne objął Briand, wicepremierostwo i tekę skarbu Caillaux, min. wojny został gen. Guillemet, min. spr. wewn. Durand.

Ustawa antistrajkowa w Anglii.

Lord Birkenhead podał onegdaj bliższe szczegóły dotyczące projektu ustawy przeciwkostrajkowej. W nowej ustawie postarano się o to, ażeby związki zawodowe o charakterze liberalnym i konserwatywnym były chronione przed naciskiem socjalistycznych związków zawodowych. Ustawa określa odpowiedzialność związków zawodowych za strajki i zabrania ustawiania posterunków strajkowych przed fabrykami. Najważniejszym jednak szczegółem jest to, że przed każdym strajkiem rząd zarządził pod swoją kontrolą plebiscyt wśród robotników, czy chcą oni strajku.

nocnej jeżeli się członek Kongresu dopuścił zbrodni, zdrady państwa (treason) lub zbrodni pogwałcenia spokoju publicznego (felony and breach of the peace) staje się i że tak powiem „automatycznie“ już samą siłą faktu wyjęty z pod nietykalności poselskiej.

Kłopot bezpieczeństwa przeciw nadużyciom stanowi tam wysoki poziom obyczajności społeczeństwa w sprawach publicznych, jakież i opinia ogółu stojąca na wysokim poziomie.

Podobnie i w kilku innych państwach zachodnio-europejskich przyłapanie posła na gorącym uczynku zbrodni nie chroni go przed aresztem.

Również końcowy ustęp art. 21 naszej konstytucji wypowiada się w tym kierunku jak następuje:

„W wypadku schwytania posła na gorącym uczynku zbrodni pospolitej, jeżeli jego przytrzymanie jest niezbędne dla zabezpieczenia wymiaru sprawiedliwości, względnie dla unieszkodliwienia skutków przestępstwa, władza sądowa ma obowiązek bezzwłocznie go zawiadomienia o tem Marszałka Sejmu dla uzyskania zezwolenia Sejmu na areszt i dalsze postępowanie karne. Na żądanie Marszałka przytrzymany musi być bezzwłocznie uwolniony“.

Przypatrzywszy się treści artykułu 21 w całości, stwierdzić należy:

I) Że on zabezpiecza w zupełności wolność słowa posłom w Sejmie, jak też ich działalność wchodzącą w zakres wykonania ich mandatu poselskiego poza Sejmem, Ponieważ i „manifestacje“ w Sejmie wchodzi do pewnego stopnia w zakres wykonania mandatów, to należy im się również ochrona prawem nietykalności poselskiej.

Nietykalność poselska stanowi palladium wolności obywatelskiej, i to byłoby rzeczą zanedbać ryzykowną, ażeby na manifestację komunistów krzyczących: „niech żyje Trocki“ miała policja wkraczać do sali obrad, aresztować i prowadzić do sędziego śledczego. W czasie obrad Sejmowych niepodzielna władza i jedyną jest Marszałek lub Wicemarszałek; który ma w ręce dostateczną ilość środków dyscyplinarnych, ażeby niesfornych posłów utrzymać w ryzach; jeżeli się one okazały za niewystarczające, to w tym wypadku należy uchwalić t. zw. „Hausknechtparagraphen“ i jego władzę powiększyć: ale nigdy nie wolno do tego dopuścić, ażeby którykolwiek poseł za „manifestowanie“ swoich uczuć na sali Sejmowej był wyłączony z pod prawa nietykalności, a podlegał sędziemu karnemu lub policji.

Dlatego postanowienia art. 21 konstytucji o ile dotyczą działalności posłów w Sejmie powinny zostać bez zmiany.

II) Natomiast końcowy następ tego artykułu należałoby zmienić, gdyż niektórzy posłowie a szczególnie żydzi i szabesgoje dopuszczają się zbrodni poza Sejmem, a z wykonawców władzy bezpieczeństwa nikt niema odwagi przyaresztować takiego posła, ponieważ jest mylnego zdania, że takiemu posłowi wszystko wolno.

Że w ten sposób nie należy tego rozumieć, weźmy choćby nie tak bardzo teoretyczny wypadek:

Żołnierz szeregowy X. stoi na posterunku koło magazynu siana, poseł Y. przechodzi mimo pałac papierośa, i mimo wezwania posterunku wojskowego nie zaprzestaje palenia — czy żołnierz będzie wówczas telegrafował do marszałka Sejmu o łaskawe pozwolenie aresztowania p. posła? — Nie! tylko przyaresztowuje go odrazu; — albowiem prawo nakazuje każdego przyaresztować, kto wezwania posterunku wojskowego nie usłucha, a gdy stawia czynny opór, lub znieważa słownie posterunek albo wartość, to może zostać przebity bagnietem lub dostać kulą w łeb a p. Marszałek Sejmu dowie się dopiero z gazet o tem co zaszło.

Policję należy zatem pouczyć odpowiednio, ażeby wobec takich Bryłów i innych

Ulepszenie konstytucji i sanacja stosunków tylko przez odżyzdzenie możliwa.

W najnowszym projekcie zmiany konstytucji naszej przedłożonym przez stronnictwo Ch. D. jest projektowane i ograniczenie „nietykalności“ poselskiej czyli zmiana artykułu 21 w tym duchu, ażeby:

1) nieodpowiedzialność posłów za ich działalność w Sejmie lub poza Sejmem wchodząca w zakres wykonywania mandatu poselskiego była o tyle ograniczona, że poseł tylko za przemówienia i odezwania się w Sejmie miałby pozostać nadal nietykalnym, z wyłączeniem manifestacji. Dotychczas bowiem poseł był za przemówienia odezwania się i za manifestację w Sejmie nietykalny.

2) żeby postępowanie karno-sądowe karno-administracyjne lub dyscyplinarne, wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego, które dotychczas na żądanie Sejmu ulegało zawieszeniu aż do wygaśnięcia mandatu — w przyszłości wstrzymane było jedynie na czas Sesji Sejmowej;

Powyższy projekt zmiany w konstytucji,

nie zaradza rozpasaniu się anarchji wśród pewnych kół poselskich i jest przez to z góry skazany na niepowodzenie.

Ażeby i nasi czytelnicy mogli sobie wyrobić pogląd na rzecz podam ich ocenę i mój pogląd na sprawę.

Myśl przewodnia prawa nietykalności leży w tem, ażeby posłom zapewnić spokój i swobodę od nadużyć wszelkich organów władzy, chronić od zemsty osobistej tychże, jakież i od tego, aby drobne lub sztuczne podejrzenia nie były poczytywane na równi z winą istotną.

Nietykalność poselska jest największą zdobyczą kultury chrześcijańskiej; i ustawodawca chrześcijański, ażeby zapewnić uczciwym posłom bezwzględna wolność słowa zapewnia ją i etycznie nisko stojącym.

Lecz ażeby ci drudzy nieuważali nietykalności poselskiej jako płaszczyka do pokrywania zbrodni, stawia on wyraźne szranki, gdzie się ta nietykalność poza Sejmem kończy.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Pół-

bolszewizujących łotrów bezwzględnie stosowała rygor ustawy, jeżeli ich przyłapie w kraju na robocie antypaństwowej.

Końcowy ustęp artykułu 21 należałoby zmienić w duchu amerykańskim, tylko z tym dodatkiem, że o każdym przyaresztowaniu na zbrodni przyłapanego posła, należy powiadomić marszałka Sejmu; końcowe zdanie: „Na żądanie Marszałka, przytrzymany musi być niezwłocznie uwolniony” należałoby skreślić a natomiast postawić inne: że „uwolnienie może nastąpić tylko na polecenie komisji składającej się z Marszałka Sejmu jako przewodniczącego i wicemarszałków Sejmu jak też i Prezydenta Najwyższego Sądu jako członków.

Dalej należałoby nietykalność poselską ograniczyć przez uniemożliwienie tzw. immunizowania skonfiskowanych w czasopismach artykułów.

Tego rodzaju postępowanie jest nikczemnością i kpieniem z władz. W przyszłości powinna każda interpelacja w sprawie skonfiskowanego artykułu zostać odesłana do komisji prawniczej, w której łonie znajduje się powinna, podkomisja mająca na celu badanie merytorycznej słuszności tego rodzaju koniskat; O ile konfiskata była niesłuszna, to należy tego, który ją zarządził ukarać, — o ile słuszna, to niepowinno się dopuścić do tego, ażeby przez znikczemienie kilku posłów łajdactwo poza sejmowe osłanianie było nietykalnością posłów Sejmowych.

Naszemu Sejmowi powinien służyć za wzór wyciąg komentarza do ustaw konstytucyjnych Stanów Zjednoczonych. (Kent, Commentaries of America law Vol. I. pag. 244) który w dosłownym tłumaczeniu brzmi:

„Jakkolwiek członek Kongresu (t. zn. poseł red.) nie może być poza Kongresem pociągany do odpowiedzialności za słowa wypowiedziane na Kongresie nawet w tym wypadku, jeżeli one są obraźliwe dla innych osób, to pomimo to, jeżeli ten członek Kongresu, opublikuje treść swojej mowy, może zostać zasądzony z powodu paszkwilu, tak i w drodze prawa cywilnego (by action) jak i w drodze prawa karnego (by indictment)“.

To znaczy jeżeli członek Kongresu dopuściłby się kalumnii na Kongresie, — a następnie gdyby treść swojej mowy opublikował, to już samą siłą faktu pozbywa się nietykalności poselskiej.

W tym duchu należałoby zmodyfikować i nasze ustawy konstytucyjne. Między posłami są przeważnie kalumnjatorzy żydzi i szabesgoje.

Lecz oprócz ulepszenia ustaw konstytucyjnych musimy dążyć i do wewnętrznego odrodzenia przez odżyczenie się. Najlepsze ustawy nic nie pomogą, jeśli zostaniemy ślamazarnymi. Jeden ze starorzyskich pisarzy całkiem słusznie zauważył: Quid leges sine moribus? Co pomogą najlepsze ustawy, jeżeli obyczaje są kiepskie. A że prawdziwość tego zdania potwierdza codzienne życie, widzimy w nas samych. A więc ulepszyć prawa i ulepszyć dusze, — co jest tylko możliwe przez gruntowne odżyczenie się.

Jan Kozicki.

Kronika.

P. T. Prenumeratorom do wiadomości. Celem ułatwienia wpłaty za prenumeratę „Hasła Narodowego” za poprzednie miesiące i za 3 kwartały załączamy do numeru dzisiejszego czeki P.K.O. w Krakowie.

Pieniądze przeznaczone dla biednych żydów szły na cele partji: Żydowsko-amerykańskie towarzystwo dobroczynności „Joint Distribution Comitee” przysyła co miesiąc do Polski 5.000 dolarów dla biednych żydów. Suma dość znaczna i pożytek z niej byłby nie mały, gdy-

by nie to, że pieniądze tych zaczęto używać na cele żydowskich partji politycznych. Do niedawna podziałem funduszów zajmowała się „Rada krajowa żydowskich związków zawodowych”. Otóż w ostatnich czasach członkowie tej rady podzielili się na dwa obozy: Bundowców i Poale-Sjonistów. Przed miesiącem Bundowcy zdobyli w radzie większość głosów i pieniądze przeznaczone dla ubogich poszły na zasilenie funduszów dyspozycyjnych partji. Przeciwna partja nic z tych pieniędzy nie dostała, wobec czego Poale Sjonisci zwołali wiec w lokalu kina „Venus” przy ul. Dzielnej w Warszawie. W czasie wiecu wkroczyło do sali 30 Bundowców uzbrojonych w kije i kastety, które wkrótce poszły w ruch. Doszło do bijatyki ogólnej, która zakończyła się wyrzuceniem przez drzwi i okna poturbowanych Bundowców. Utrzymałszy się na „placu boju” Poale-Sjonisci uchwalili wreszcie gwałtowną rezolucję i zredagowali odpowiednią depeszę do Ameryki.

Żydowskie „bankructwa” przed sądem. We Lwowie rozpoczął się proces przeciwko żydowi Herschowi Schottnerowi o zbrodnie oszukańczego bankructwa. Schattner prowadząc po hochstaplarsku wielkie przedsiębiorstwo drzewne, w pewnym momencie ogłosił niewypłacalność zostając winnym tylko... 80.000 dolarów! Oto jak wygląda żydowskie bankructwo.

Na Łotwie biją żydów! Pisma żydowskie donoszą, że na ulicach Rygi mnożą się napady na żydów, których Łotysze biją zmuszając do ukrywania się w domach.

Obchód Rocznicy Kanonizacji św. Stanisława Kostki i Zjazd Katolicki w Warszawie. Od Sekretariatu Komitetu Głównego otrzymujemy wiadomości, iż na skutek prośby Komitetów Diecezalnych termin nadsyłania zgłoszeń delegatów młodzieży szkół średnich do udziału w uroczystościach związanych z przeniesieniem relikwii św. Stanisława przez Warszawę do Rostkowa — został przedłużony do 15 lipca, po tym terminie młodzież, która nadesłała pieniądze i dokładny adres oraz wskazanie szkoły delegującej, otrzyma karty uczestnictwa i upoważniające do 66 proc. ulgi kolejowej przy powrotnej drodze.

Obszerniejszą wiadomość na ten temat podamy w następnym numerze.

Już wyszedł 6-ty numer

„Róże św. Teresy
od Dzieciątka Jezus”

Miesięcznik poświęcony czci św. Teresy od Dzieciątka Jezus, zawiera nader budujące katolickiego ducha epizody tak z życia jak i cudów św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

Prenumerata wynosi kwartalnie 90 gr. z przesyłką poczt. 1 10 rocznie 3 60 zł. z przes. poczt. 4 20 zł. Pieniądze przysłać można na konto czekowe PKO. Kraków 405.893 lub wprost do Administracji, Kraków, Batorego 6. Ogłoszenia: 20 gr. za wiersz milim

Wesoły kącik.

Żydowski zegarmistrz

Pinkus Kugeloch dał swój zegar do naprawy. Zegarmistrz trzymał go u siebie dwa tygodnie poczem dopiero Pinkus go odebrał, zapłacił i powiesił w swoim mieszkaniu. Ale zegar nie chciał chodzić. Pinkus pędził do zegarmistrza wściekły

— Panie Minzer co pan sobie myśli, ja panu dałem zegar do naprawy i co pan

jest za zegarmistrz. Przedtem mój zegar źle chodził ale zawsze chodził, a teraz to on już przestał całkiem chodzić, bo mi pan cały zegar popsuł.

— Ja go popsulem — pyta zdziwiony zegarmistrz — niech ja nie doczekam do jutra czy ja go nawet ręką poruszył!

WALENTY JAWIEŃ

Artystyczny wyrób obuwia

Kraków Niecała L: 7.

firma Jawienia jest szeroko w Krakowie znana. Jest to mistrz, w swoim zawodzie. Kto raz zrobi zamówienie, nie weźmie tandety „Delki” lub „Salamandry”. Świat elegancki ubiera się tylko u Jawienia.

N A D E S Ł A N E.

ZARZĄD

Kasyna oficerskiego ul. Zyblikiewicza 1. chcąc dogodzić szerokiej inteligencji pragnącej spędzić wolny czas na świeżym powietrzu, oddało swój z komfortem i krytą werandą urządzone ogród do wolnego wstępu. Tamże BUFET RESTAURACJA. Koncert muzyki wojskowej

Dwór Strwiążek jest Pensjonatem prowadzonym przez samą właścicielkę, od 20. VI. są pokoje do wynajęcia, wikt wykwinny, kąpiel, urozmaicone towarzyskie zabawy. Od kolei 4. klm. konie bez dopłaty. Ceny jaknajprzystępniejsze.

Dwór - Strwiążyk

p. Ustrzyki Dolne

K I N A

Od czwartku

Wielki podwójny program!

Pan bez mieszkania

komedia w 8 akt.

oraz

Miłość zaślepia

Od piątku 2 lipca 1926

Królewski Lowelas

Dramat w 7 aktach z Ricardo Corter Adolfem Menjon w rolach głównych, oraz

Puść go kantem

wesoła komedia w 7 aktach w roli gł. Raimund Griffith.

Dramat miłosny w 10

Salambo

na tle słynnej powieści Gustawa Flauberta z dziejów Kartaginy.

L. dz. 186/26.

Poznań, dnia 22. czerwca 1926. r.

**Kupcom manufakturowym
pod uwagę.**

W Hrubieszowie, mieście powiatowem, położonem w południowo — wschodniej części Województwa lubelskiego, graniczącym na wschodzie z Wołyniem, istnieje możność założenia i otwarcia składu z manufakturą. Tamtejsze Stowarzyszenie Kupców Polskich przyobiecowało swe poparcie i pomoc, o ile znalazłby się chętny fachowiec w branży manufakturowej. Odpowiedni lokal w Hrubieszowie znajdzie się, gdyż tamtejsze chrześcijańskie kupiectwo pomoże w zainstalowaniu się chętnemu. Ponieważ Hrubieszów jak dotychczas nie posiada ani jednego polskiego i chrześcijańskiego interesu manufakturowego, przeto powodzenie nowozałożony sklep miałby zapewnione. Powstanie polskiej placówki w Hrubieszowie nie tylko miasto, lecz i cała okolica przywitałaby z radością.

Jeśli w Poznańskim lub na Pomorzu znalazł się jaki reflektant z pośród panów kupców, musiałby udać się osobiście do Hrubieszowa, by na miejscu omówić szczegółowe warunki.

Bliższych informacji udzieli chętnie biuro Związku Samoobrony Społecznej — Poznań — Aleje Marcinkowskiego Nr. 24. telefon 3067:

Związek Samoobrony Społecznej
„Rozwój”
Aleje Marcinkowskiego 24.

CZY WIECIE?

że najtaniej

w „Apro wizacji Miast”

Kraków, Rynek gł. 34.
I p. Tel. 1547 — nad HawelkąPiłótka — Piłocienka — Jedwabie — Woale — Zefiry
Rypsy — Sienniki — Drelichy materacowe — Koł-

dry — Koce wełniane i flanelowe — Ręczniki kąpielowe — Prześcieradła — Obuwie — Kapelusze damskie i t.d.

Dogodny kredyt w złotych.

Od zaraz przyjmę pracę agenta handlowego na placu w Krakowie. Jestem dobrze zaprowadzony u kupców we Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu, oraz województwach. Chętnie mogę podróżować pracując w województwie Krakowskim, Śląsk górny oraz Cieszyńskie. Łaskawe zgłoszenia adresować proszę dla Ignacego Maruk Kraków, Poste — Restante.

Wincenty Jan Graff**Wytwórnia tapicerska i stolarska**

wykonuje i dostarcza meble, a mianowicie: sypialnie, jadalnie, gabinety męskie, meble klubowe, salony, kompletne urządzenia dla hoteli, will i pensjonatów, urządzenia kuchenne, sklepowe, sofę, otomany, materace, naprawy i t.p. w zakres tapicerstwa i stolarstwa wchodzące.

Ceny konkurencyjne, warunki dogodne.

KRAKÓW, FLORJAŃSKA L. 57.

Wejście od ulicy Pijarskiej l. 19 I. p.

Zdrojowisko Krzeszowice koło Krakowa, piękna, górzysta i leśnista okolica, kąpiele siarczane, masaż elektryczny i ręczny, elektryzacją i naświetlanie kwarcowe. Wyjaśnień udziela Zarząd.

Miodosytnia założona w 1841

Roku Kazimierza

Robackiego w Krakowie, Sławkowska 26.

Poleca miody do picia.

Browar Krakowski**Jana Götza**

Oddział przetwor. chemicznych

Kraków, ul. Lubicz 17.

Telefon Nr. 53

Telefon Nr. 53

wyrabia i poleca:

Syntlak do politur.

Syntlak do lakierowania,

Syntlak do werniksowania metali,

Syntlak do sztywnienia kapeluszy,

Syntlak do impregnowania płaszczy na deszcz,

Syntlak do impregnowania płacht, namiotów nieprzemakalnych i niezapalnych,

Syntlak dla odlewów żelaznych,

Syntlak dla izolacyj elektrycznych,

Syntlak do utrwalania rysunków.

Browar Krakowski**Jana Götza**

KRAKÓW, ul. LUBICZ 17.

wyrabia

„Maltynę”

zawierającą wysoko wartościowe składniki odżywcze i ułatwiające trawienie, co stwierdza niżej przytoczone świadectwo Krakowskiego Towarzystwa lekarskiego

Komisji przemysłowo-lekarskiej tegoż Towarzystwa i dlatego nadaje się znakomicie do odżywiania osób osłabionych i chorych, jakoteż dzieci.

„Maltyna” jest do nabycia we wszystkich aptekach i droguerjach.

Tkalnie „Makata”

Kilimy, dywany, makaty wyróżnione na wystawach międzynarodowych targach poznańskich i lwowskich ze względu na jakość art. wartość i wykonanie tanio do nabycia na WYSTAWIE, Straszewskiego 28, naprzeciw Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kto się brata z wrogami Polski? --- żyd!

Browar Okocimski

poleca swoje piwa

**MARCOWE
EKSPORTOWE
PORTER**

**Reklama dźwignią
handlu!**

Kto jest zakatą Polski? - żyd!

Adres Redakcji i Administracji:

Kraków, pl. Matejki l. 7. I. p.

Telefon nr. 4270 — Konto czek. 405.585

Oddziały; **Lwów**, Rozwój, Legionów 3. I. p. w podwórzu
na prawo. **Poznań**, Kirschkowa, Gwarna

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetr. — Ogłoszenie zwykłe zł. 0.15. Nadciśnięte zł. 0.40. Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. 1-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80. Ogł. świąt. 250% droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. i aw. i posz. pracy rabat
Ceny prenumeraty: MIESIĘCZNIE: 1.35 Złp.
KWARTALNIE: 4.—

W Ameryce: prenumerata roczna 6 dolarów.
Ceny rozumieć należy wraz z dostawą do domu.